

1. Kaupunginvaltuusto

singissä laillisen kotipaikkaoikeuden omaavien potilaiden puolesta sillä ehdolla, ettei Diakonissalaitos näiden osalta korota hoitopäivämaksuja kertomusvuoden tasosta (24.2. 172 §).

Sairausvakuutustoimikunnat. Kansaneläkelaitos oli ilmoittanut, että Helsingin sairausvakuutuspiiriin asetetaan aikaisemmin muodostettujen kolmen sairausvakuutustoimikunnan lisäksi kaksi uutta sairausvakuutustoimikuntaa. Kaupunginvaltuusto päätti valita vakuutettujen olosuhteita tunteviksi jäseniksi ajaksi 1.10.1964—31.3.1968 a) neljänteen sairausvakuutustoimikuntaan varannot. Anneli Leinosen, siht. Aarre Mannisen ja rva Signe Westerholmin sekä heidän henkilö-

kohtaisiksi varajäsenikseen vastaavasti terveyssisar Margareta Fahlgrenin, siht. Maunu Alppisen ja lainopin kand. Ulla Långin sekä b) viidenteen sairausvakuutustoimikuntaan rva Sirkka Vesikansan, rva Maire Lindholmin ja toim.apul. Anita Kostamon sekä heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen vastaavasti apul.ylihoit. Eila Hulkkosen, toimitt. Jenny Johanssonin ja toim.apul. Ritva Päivärinnan (22.9. 647 §).

II:sta ja III:sta sairausvakuutustoimikunnasta vapautusta pyytäneiden siht. Anna-Liisa Kuittisen ja vt Vesikansan tilalle valittiin toiminnanjoht. Sylvi Nurmi ja sair.hoit. Maija Wasastjerna 31.3.1968 päättyväksi toimikaudeksi (10.2. 128 ja 129 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Sosiaaliohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin sosiaaliohjesäännön 19, 25, 29, 30 ja 44 §:n, kumota 23 §:n sekä lisätä siihen uuden 66a §:n. Muutokset aiheutuivat kassaja tiliasioiden siirtämisestä (ks. s. 4) rahoitustoimiston hoidettavaksi. Sosiaaliministeriö vahvisti 5.11. tehdyt muutokset (6.10. 681 §, 1.12. 810 §, kunn. as. kok. n:o 113).

Huoltolaitosten osastolääkärin palkkaus, ks. s. 16.

Huoltolaitosten lääkärin yön aikana suoritettaman aktiivisen työn korvausperusteiden vahvistaminen kunn.as.kok. n:o 22.

Aloitteessaan *toimiston perustamiseksi opastuksen antamista varten sosiaalisia kysymyksiä ja avustuksia koskevissa* asioissa olivat vt Paasivuori ym. huomauttaneet, että varsinkin vähävaraisen väestön joukossa oli paljon sellaisia, jotka eivät tienneet perhelisä-, äitiysavustus-, lapsiperheiden asumistuki- yms. lakien perusteella saatavista avustuksista. Asiaan olivat kaupungin vuositilintarkastajatkin kiinnittäneet huomiota. Tämän vuoksi

olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin sellaisen toimiston perustamiseksi, jossa annettaisiin opastusta ja neuvontaa sosiaalisia kysymyksiä ja avustuksia koskevissa asioissa. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan oli viraston henkilökunnan koulutuksessa otettu huomioon sosiaalisen lainsäädännön viimeaikaiset huomattavat muutokset. Huoltotoimistoissa ja huoltoviraston muissa toimipaikoissa suoritettiin jatkuvasti huollettavien ja yleisön opastusta. Lastensuojeluviraston väestöasiainosasto puolestaan neuvoi asiakkaita sen toimialaan kuuluvissa asioissa. Kun kaupunginhallituksen asettaman sosiaalihuollon organisaatiokomitean työ oli toistaiseksi keskenäinen, ei aloitteen tulisi huoltolautakunnan mielestä antaa aihetta toimenpiteisiin. Lastensuojelulautakunta ja asunnonjakotoimikunta olivat ehdottaneet neuvontatoimiston perustamista Kallion virastotaloon. Kaupunginhallituksen mielestä ei ollut aihetta uuden toimiston perustamiseen, koska kysymystä kaupungin sosiaalihuollon vastaisesta organisaatiosta vasta selvitettiin. Tiedotustoiminnan ja -menetelmien kehittäminen liittyi kaupunginkanslian tiedotuspäällikön toi-

mialaan. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.12. 837 §).

Huoltovirastoon päätettiin perustaa 1.1. 1966 lukien 24. pl:n aktuaarin virka, 11. pl:n toimentajan virka (IV kielitaitoluokka), 16 pl:n kodinhoitajan virka ja kaksikymmentäkuusi 8. pl:n kodinhoitajan virkaa (8.9. 600 §).

Koskelan sairaskodin valtion A 29 pl:n anestesia lääkäri virka päätettiin 1.7. lukien muuttaa valtion B1 pl:n anestesia ylilääkäri viraksi (2.6. 415 §).

Sairaskodin kaksi 16. pl:n apulaisyölyhoitajan virkaa päätettiin lakkauttaa 1.10. lukien ja kaksi 9. pl:n vahtimestarin virkaa 1.3. lukien (8.9. 599 §, 24.2. 180 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää v:n 1963 talousarvion ao. tililtä määrärahan kaukotason estolaitteiden hankkimista varten Koskelan sairaskodin puhelinvaihteeseen (10.2. 136 §).

Vuoden 1962 talousarvioon kuuluvista määrärahoista kaupunginvaltuusto myönsi määrärahan Koskelan sairaskodin alueen töiden jatkamista varten (20.10. 723 §, 1.12. 830 §).

Kustaankartanon vanhainkoti. Koskelan sairaskodissa tarpeettomaksi käynyt 14. pl:n työnjohtajan virka päätettiin 1.1.1966 lukien siirtää Kustaankartanon vanhainkotiin (27.1. 87 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää määrärahan vanhainkodin röntgenosaston ja fyysikaalisen osaston huonetilojen uudelleen järjestelyn edellyttämien muutostöiden suorittamista varten sekä siirtää v:n 1963 talousarvion ao. tililtä määrärahan vanhainkodin uuden röntgenkoneen ja puhelinvaihteen kaukotason estolaitteiden hankkimista varten (24.2. 181 §).

Kulosaaren vanhainkoti. Kaupunginvaltuusto myönsi määrärahan Kulosaaren vanhainkodin lämmityslaitteiden muuttamiseksi öljylämmitteisiksi (6.10. 685 §).

Riistavuoren vanhainkotiin päätettiin 1.1.

1966 lukien siirtää Koskelan sairaskodin 16. pl:n alikonemestarin virka (22.9. 646 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti huoltolautakunnan aloittamaan Riistavuoren vanhainkodin yhteydessä vanhusten päiväkotitoiminnan lautakunnan esittämällä tavalla siten, ettei päiväkotiin otettavilta vanhuksilta toistaiseksi perittäisi korvausta annetusta hoidosta (1.12. 829 §).

Suursuon vanhainkoti. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkit. Claus Tandefeltin laatimat Suursuon vanhainkodin henkilökunnan asuinrakennuksen luonnospiirustukset (2.6. 417 §).

Tervalammen työlaitos ja maatila. Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa 15.1. lukien Tervalammen maatilan 13. pl:n työnjohtajan viran sekä myöntää määrärahan kahden työsopimussuhteessa olevan traktorinkuljettajan palkkaamista varten (13.1. 48 §).

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää määrärahan Tervalammen työlaitoksen jäteveden puhdistamon rakentamista ja viemäri-verkon kunnostamista varten. Työt saatiin aloittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (2.6. 418 §).

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä arkkitehtien Tarja ja Esko Toiviaisen laatimat työlaitoksen uutta osatorakennusta sekä entisen osatorakennuksen ja ruokalarakennuksen laajentamista koskevat luonnospiirustukset (20.10. 721 §).

Kaupunginhallitus suostui siihen, että Tervalammen työlaitoksen kanttiinin rahavarat ja muu omaisuus saatiin luovuttaa korvauksetta Tervalammen Huoltolaitoksen Kanttiiniyhdistykselle kanttiinitoiminnan harjoittamista varten työlaitoksen piirissä (6.10. 682 §).

Varattomien vanhusten kesänviettomahdollisuuksien parantamista koskevassa aloitteessaan olivat vt Ehrnrooth ym. huomauttaneet, että kun kaupunki v. 1963 osti pääosan Vihdissä sijaitsevasta Salmin kartanosta, oli päätöksen yhteydessä hyväksytty toivomusponsi, jossa edellytettiin kaupunginhallituk-

1. Kaupunginvaltuusto

sen tutkituttavan, mitä mahdollisuuksia olisi käyttää kartanon rakennuksia helsinkiläisten vanhusten kesävirkistystä varten. Kun maatila kuitenkin myöhemmin liitettiin kaupungin niillä tienoilla ennestään omistamaan alueeseen ulkoilutarkoituksiin käytettäväksi, olisi kaupungin järjestettävä vanhuksille mahdollisuus kesävirkistystyksen saamiseen toisessa paikassa. Huoltolautakunnan ilmoituksen mukaan oli kertomusvuoden talousarvioon varattu kesävirkistystoimintaa varten 10 500 mk ja vähävaraisten äitien lomamatkakustannuksia varten 1 500 mk. Kun vanhusten kesävirkistystoimintaa kuitenkin olis-entisestäään tehostettava, oli lautakunta esittänyt toimikunnan asettamista tutkimaan mahdollisuuksia kiinteistön hankkimiseksi mainittuun tarkoitukseen. Kaupunginhallitus oli lausunnossaan huomauttanut 14.4. asettaneensa komitean selvittämään avohoidon kokonaistarvetta ja eri järjestelyjä, joihin myös aloitteessa tarkoitettu kysymys liittyi. Määrärahojen varaaminen vanhusten kesävirkistystoimintaa varten harkittiin kulloinkin valmisteltavana olevan talousarvioehdotuksen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selostukseksi aloitteen johdosta (2.6. 427 §).

Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön sääntöjen muuttamista koskevassa aloitteessaan huomauttivat vt Salomaa ym., ettei voimassa oleva asuntoloiden asuntojenjakomuo- to ollut paras mahdollinen, vaan on se jatkuvasti herättänyt arvostelua. Tämän vuoksi olisi asetettava kunnallinen elin valvomaan kaupungin rakennuttamien ja omistamien vanhusten asuntoloiden asuntojen jakoa ja toimintaa koko laajuudessaan. Helsingin kaupungin 400-vuotiskotisäätiön sääntöjä olisi myös muutettava sillä tavoin, että sen hallituksen jäsenten lukumäärää lisättäisiin, niin että hallitukseen tulisi edustaja kustakin valtuustoryhmästä ja huoltolautakunnasta. Asuntoloihin pääsemisen ehdoksi olisi entisten ehtojen lisäksi asetettava hakijoiden täydellinen varattomuus tai vähävaraisuus ja

huoltolautakunnan asiantuntemusta käytettävä hakijoiden varallisuuden selvittämiseksi kaikissa tapauksissa. 400-vuotiskotisäätiön hallitus mainitsi, että hakijoiden taloudellisen aseman arvostelussa oli noudatettu kaupunginhallituksen 7.3.1962 omaksumaa kannanottoa. Kun säätiön asuntoloihin pyrkineiden 3 600 hakijan joukosta oli ensisijaisiksi asuntoon oikeutetuiksi katsottu 700—800 hakijaa ja tästä ryhmästä oli valittu asukkaat n. 60 huoneistoa käsittävään taloon, oli jo ennakkolta varmaa, että arvostelua tulisi esiintymään. Kaupunginhallituksen mielestä ei ollut aihetta säätiön sääntöjen muuttamiseen aloitteessa ehdotetulla tavalla. V. 1961 oli kaupunginhallitus kehottanut säätiön hallitusta mahdollisuuksiensa mukaan ottamaan huomioon hakijan varattomuuden tai vähävaraisuuden asukkaita säätiön asuntoloihin valittaessa. Kaupunginhallituksen v. 1962 asettaman vanhusten asuntokomitean tehtäväksi annettiin laatia perusteltu esitys niiden varattomien tai vähävaraisten vanhusten asuntolojen järjestämisestä, jotka eivät olleet välittömän laitoshoidon tarpeessa. Koska täyttä kansaneläkettä nauttivat saattoivat nykyisin itse selviytyä säätiön asuntoloiden aiheuttamista menoista, ei aloitteen johdosta ollut aihetta ryhtyä enempiin toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi (16.6. 494 §).

L a s t e n s u o j e l u t o i m i

Helsingin kaupungin lasten- ja nuorisonhuoltolaitosten hoitomaksutaksan vahvistamista koskeva sosiaaliministeriön ilmoitus merkittiin tiedoksi (13.1. 22 §).

Helsingin kaupungin sosiaaliohjesäännön muuttaminen, ks. s. 20.

Sofianlehdon vastaanottokoti. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä talorakennusosaston laatimat Sofianlehdon vastaanottokodin A-rakennuksen muutostöitä koskevat pääpiirustukset sekä hyväksyä vastaanottokodin muutostöiden toteuttamisen jälkeen 261 hoi-

topaikkaa käsittäväksi sellaiseksi vastaanotokodiksi, jossa yhdeksän yleisen osaston lisäksi on kolme yhteensä 74 hoitopaikkaa käsittävää vajaamielisten osastoa (24.2. 182§).

Malmin lastenkoti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi arkkitehtien Aili ja Niilo Pulkan laatimat Malmin uuden lastenkodin luonnospiirustukset (10.2. 130 §).

Oppilaskoti Toivolan kaksi avoinna olevaa 14. pl:n ohjaajan virkaa päätettiin 1.5. lukien muuttaa 12. pl:aan kuuluviksi ohjaajan viroiksi, joiden haltijoilta vaaditaan liikunnanohjaajan tutkinnon suorittaminen tai sitä vastaava pätevyys (24.3. 257 §).

Kallion nuorisokodissa avoinna oleva 14. pl:n ohjaajan virka päätettiin 1.5. lukien muuttaa 12. pl:n ohjaajan viraksi, jonka pätevyysvaatimuksena on liikunnan ohjaajan tutkinnon suorittaminen tai sitä vastaava pätevyys (24.3. 257 §).

Päivähuoltola Tyynelässä avoinna oleva 16. pl:n opettajan virka päätettiin 1.5. lukien muuttaa 13. pl:n ohjaajan viraksi (10.3. 232 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen ylittämään pääomamenoihin merkittyjä ao. määrärahoja enintään 24 563 mk:lla kaupungin ennakkorahoitusosuuden maksamista varten Rinnekoti-Säätiölle Rinnekodin vajaamielislaitoksen IV rakennusvaiheen osalta (28.4. 329 §).

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Helsingin osastolle päätettiin myöntää 15 000 mk:n lisäavustus kotitätitoiminnan harjoittamista varten loppuvuonna 1965 (3.11. 749 §).

L a s t e n t a r h a t

Helsingin kaupungin sosiaaliohjesäännön muuttaminen, ks. s. 20.

Lastentarhojen ja niihin liittyvien laitosten johtajain palkkioiden korottaminen sekä maksuperusteiden vahvistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa lastentarhojen ja -seimien sekä koululasten päiväkotien johtajien palkkioista v. 1955 tekemäänsä päätöstä siten, että osastotyötä suorittavalle lastentar-

hanjohtajalle saatiin suorittaa määrättyä johtajanpalkkiota 1.9. lukien (8.9. 602 §, kunn.as.kok. n:o 86).

Lastentarhat. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa lastentarhoihin seuraavat uudet virat (palkkaluokka suluissa): Munkkivuoren, Pajamäen ja Puotinharjun lastentarhojen ja -seimien toiminnan aloittamista varten 16.7. lukien kolme lastentarhajohtajan virkaa (18), 16.8. lukien 11 lastentarhanopettajan virkaa (16), kolme lastenseimenopettajan virkaa (15), yhdeksän lastenhoitajan virkaa (9), kolme keittäjän virkaa (6) ja kolme lastentarhapulaisen virkaa (4) (28.4. 325 §) sekä 15.11. lukien erityislastentarhanopettajan virka (19) (3.11. 747 §).

Lastentarha Barnabon johtajalle Saga Malmbergille päätettiin suorittaa henkilökohtaisena palkanlisänä 18. ja 17 pl:n mukaisten palkkojen välinen erotus niin kauan kuin hän toimi 50 lapsen lastentarhan johtajana (8.9. 603 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti lastentarhain lautakunnan laajentamaan taloon Toinen linja 17 sijoitettavan Hakaniemen lastentarhan ja -seimen toimintaa yhdellä 25 hoitopaikkaa käsittävällä lasten puolipäiväosastolla ja sen lisäksi yhdellä kuulovammaisten lasten hoitoon tarkoitettulla erityisosastolla. Samalla kaupunginvaltuusto myönsi määrärahan Hakaniemen lastentarhan ja -seimen toiminnan uudelleen järjestelystä ja laajentamisesta kertomusvuoden aikana aiheutuvia menoja varten (10.3. 235 §).

Huonetilojen varaaminen rakennettavasta Alppiharjun kansakoulusta, ks. s. 25.

Lastentarha- ja -seimipaikkoejn lisäämistä koskevassa aloitteessaan olivat vt Salomaa ym. huomauttaneet, että lastentarha- ja seimipaikkojen vajeus oli tilastotietojen mukaan yli puolet niiden tarpeesta. Todellisuudessa vajeus oli vieläkin suurempi, sillä kaikki paikkojen tarvitsijat eivät edes ilmoittautuneet hakijoiksi. Lastentarha- ja -seimipulan johdosta jouduttiin turvautumaan tilapäisiin hoitopaikkoihin, mikä ei aina lasten hoidon

1. Kaupunginvaltuusto

kannalta ollut kaikkein onnistunein ratkaisu. Suurin oli lastentarha ja -seimipula Kalliossa, Helsingin väkirikkaimmassa kaupunginosassa, Alppiharjussa sekä esikaupunkialueilla. Tämän vuoksi olisi ryhdyttävä kiireellisesti toimenpiteisiin lastentarhojen ja -seimien lisäämiseksi mainittuihin kaupunginosiin ja myöskin niihin kaupunginosiin, joissa niitä oli liian vähän tai joista ne puuttuivat kokonaan. Lastentarhain lautakunnan ilmoituksen mukaan toimi Alppiharjun kaupunginosassa viisi kaupungin lastentarhaa, joissa oli yhteensä 500 hoitopaikkaa. Syksyllä 1964 näihin tarhoihin pyrkineistä ei 74 lasta voitu ottaa hoitoon. Kalliossa oli seitsemän lastentarhaa, joissa oli yhteensä 475 hoitopaikkaa. Mainittuna vuonna jäi näihin sijoittamatta 91 lasta. Kaupungin omistamista 27 lastenseimestä 5 sijaitti Alppiharjun-Kallion alueella, missä lisäksi toimi Pelastusarmeijan suuri lastenseimi. Lastentarhain lautakunta oli laadituttanut ohjelman uusien lastentarhojen perustamisesta v. 1966—1975. Tällöin tulivat ensi sijassa kysymykseen alueet, missä tarve oli suurin, ts. esikaupunkialueet. Uuteen lastensuojelulakiin tultaneen ottamaan määräykset myös yksityisen lastentarhatoiminnan valvonnasta. V. 1955 oli kaupungin omissa ja kaupungin avustusta saavissa lastentarhoissa sekä niihin liittyvissä muissa päivähoitolaitoksissa kaikkiaan 6 150 hoitopaikkaa, v. 1965 vastaavasti 7 384 hoitopaikkaa, v. 1966 nousee hoitopaikkojen määrä 8 544: ään ja v. 1975 on hoitopaikkoja laskettu olevan kaikkiaan 11 394. Hoitopaikkojen luku-

määrän lisäys v:sta 1966 v:een 1975 olisi täten 47 %. Taloussuunnitelman mukaan peittyisi tällöin asukasmäärän kasvusta aiheutunut hoitopaikkojen lisätarve ja vajuus pieneksi. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (3.11. 756 §).

Leikkikentät. Vt Uotinen ym. tekivät v. 1964 aloitteen lasten uima- ja kahluualtaan rakentamiseksi Mannerheimintien varrelle. Aloitetaan he perustelivat sillä, että Taka-Töölön lapsille olisi mieluista kuumina kesäpäivinä pulikoida vedessä, mutta alueella ei ollut siihen mahdollisuuksia. Ympäristössä asui suuri määrä lapsia, joilla ei liioin ollut tilaisuutta viettää kesäänsä maalla. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut 4.3. kehottaneensa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin lasten uima- ja kahluualtaan rakentamiseksi Tullipuomin leikkipuistoon käyttäen tarkoitukseen pääomamenoihin merkittyä ao. määrärahaa. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (10.3. 236 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää 20 000 mk lastentarhain lautakunnan käytettäväksi avustuksen myöntämistä varten Helsingin Suomalais-Venäläisen Koulun Kannatusyhdistykselle sen Etelä-Kaarelassa ylläpitämän lastentarhan kertomusvuoden toiminnan tukemista varten sillä ehdolla, että lastentarhan toiminnassa noudatettaisiin kaupungin lastentarhojen toiminnan mukaista menettelyä sekä avustuksen käytössä lastentarhain lautakunnan määräämiä ehtoja ja ohjeita (7.4. 280 §).

5. Opetus- ja sivistystoimintaa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti lisätä Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesääntöön uuden 15a ja 15b §:n sekä muuttaa 22 §:n. Muutokset koskivat erityis-

opetuksen neuvojan viran perustamista, siihen kuuluvia tehtäviä ym. Kouluhallitus oli 5.10. vahvistanut ko. ohjesäännön osan (8.9. 590 §, 3.11. 734 §, kunn. as. kok. n:o 93).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön 1 ja 2 §:n, jotka koskivat kaupungis-